

kamlar üzerinde kendileri ile mutabık kalmadık, bunu ifade ederim. Plâna bağlı programın hazırlanıp, açıklanmamasını tenkide şayan buldular. Bugün çıkan Resmî Gazetede program hazırlanıp açıklanmış ve değerli senatör arkadaşlarımızın ittilalarına arz edilmiş bulunmaktadır. Böylece bu tenkidin yeri kalmamış bulunmaktadır.

Bunu takiben Millî Birlik Grubu adına Sayın Ahmet Yıldız arkadaşımızın tenkidlerine kısaca arzı cevabedeceğim.

Sayın Ahmet Yıldız'ın pahalılık ve enflasyon hakkındaki iddialarına demin arz ettiğim gibi, Sayın Maliye Bakanı arkadaşım cevaplarını vermişlerdir. Gene ifade edeyim ki, buradaki yükseliş rakamları bizim tetkiklerimize aykırı bulunmaktadır.

Sayın Ahmet Yıldız, «Kuruluşlarını bütünleyerek verimli bir çalışmaya başlama sahaları içinde bulunduğu sırada her etkiden korunmaları gereken Devlet kurumları en insafsız bir yıpratma kampanyası ile karşılaşmışlardır. Hükümet ve iktidar partileri, Devlet kurumlarını her türlü yıpratmaya karşı korumalıdır. Gerçekten Hükümetin görevi budur. Ve Hükümet bu görevini bugün kemali ciddiyetle yerine getirmiş bulunmaktadır.

Bu arada diğer bâzı hatip arkadaşlarımız da temas ettiler. Görevlerinden halaç pamuğu gibi atılmakta olduklarından bahsettiler. Şimdi muhterem arkadaşlar, eğer müsaade buyurursanız, ben önce Devlet memurunun ne olduğunu bir defa daha, hafızalarınızı tazelemek bakımından arz edeceğim, hepimiz çok iyi bilirsiniz mutlaka, Sayın Sıddık Sami Onar, İdare Hukuku Kitabının 819 ncu sayfasında der ki: Memur kendisine âmme hizmeti verilen kimsedir. Vazifelerini tanzim eden kaidelere iki prensip hâkimdir.

1. Âmme hizmetlerinin icabı ve menfaatleri daima üstün tutulmalı, ve memurun şahsi menfaatlerine tercih olunmalıdır. Çünkü hizmet memurun menfaati için değil, birtakım umumi ihtiyaçların ve menfaatlerin korunmasını temin için kurulmuştur. Memur, onun mütemmin cüzü ve vasıtası olmaktan başka bir şey değildir.

2. Âmme hizmetlerinin devamı ve istismarını iyi bir surette görülmesinin icabettirdiği tedbirlerin alınmasına memurun şahsi durumu ve menfaatleri hiçbir zaman mâni olamaz.

Şimdi bunun yanbaşında, yine çok değerli arkadaşım Turhan Feyzioğlu'nun bir mütalâası

vardır. Sayın Turhan Feyzioğlu arkadaşımızın sunu kabul etmek lâzım ki, bir bakanın hergün birlikte çalışacağı yakın mesai arkadaşlarına tamamiyle güvenebilmesi ve lüzum görülünce bir unvanı müdürü aşılmaz hukukî engellere uğramadan değiştirebilmesi iyi bir idarenin şartlarındandır. Biz Hükümete geldikten sonra bâzı genel müdürler ve bâzı valiler arasında birtakım tâyin ve nakiller yapmış bulunmaktayız. Bu hepinizin malûmudur. İdarenin icabettirdiği ve idarenin takdiri içinde bulunan bu meselenin sanği partizan birtakım gayelerle yapılmış olduğunun iddiasını insaf hududu içerisinde mütalâa etmek mümkün değildir. Bu, hizmetin gerektirdiği birtakım değişikliklerdir ve şuradan ayrılmış bulunan arkadaşlarımızın kabiliyetleri, kudretleri üzerinde her hangi bir tartışmanın açılmasını da biz Hükümet olarak uygun bulmayız. Hizmet bugün onu icabettirmiştir. Bursa'da bulunan bir vali İstanbul'a gitmiştir. Hizmet onu icabettirmiştir. Merkezde bekliyen bir vali Sivas'a tâyin edilmiştir. Hizmet onu icabettirmiştir. Bir genel müdür başka bir yerde aynı hizmete devan etmiştir. Binaenaleyh, bu tâyinler ve nakiller gerek Sıddık Sami Onar'ın, gerek Profesör Turhan Feyzioğlu'nun beyanlarında ifade ettikleri hudutlar içinde Hükümet icraatının en iyi bir şekilde devam etmesini temin etmek gibi bir gaye ile hareket edilmiş bulunmaktadır. Bunun dışında meselenin partizanca bir tâyin olarak kabul etmeye imkân yoktur. Bu hususta müşahhas her hangi bir şey söylemenin de mümkün olmadığı meydandadır. Bu, her devirde yapılmıştır, muhterem arkadaşlarım. Her hangi bir tenkit olsun için ifade etmiyorum, sadece bir sözlü soru münasebetiyle çıkarmış bulunduğum bir hülâsaya Yüksek Huzurlarınıza arz etmekte fayda buldum. Filhakika geçen dört yıl zarfında Başbakanlık ve bakanlıklarda 26 müsteşar, 31 müsteşar muavini, 134 genel müdür, 141 genel müdür muavini, 53 daire başkanı değiştirilmiştir. İktisadi Devlet Teşekküllerinde 32 genel müdür, 45 genel müdür muavini, 40 yönetim kurulu üyesi değiştirilmiştir. İllerden 57 vali nakledilmiş, 33 vali merkeze alınmış, 5 vali başka göreve ayrılmış, 5 vali emekli olmuş, 42 yeni valinin tâyini yapılmıştır. Bu idarenin normal icaplarının yerine getirilmesinden ibarettir. Bu arada yine değerli arkadaşımız Ahmet Yıldız, - zannediyorum Zihni